

CELE MAI NOI TENDINȚE ÎN BIBLIOTECILE DE AZI

1. Inițiativele cu „impact colectiv”

Bibliotecile pro-active și moderne fac tot posibilul pentru a oferi resursele necesare satisfacerii necesităților comunității – fie că este vorba despre educație, sănătate sau chiar probleme legate de mediu. Însă aceste eforturi necesită resurse considerabile, iar bugetul bibliotecilor nu este suficient. În acest sens, „impactul colectiv” presupune că o bibliotecă își poate extinde resursele prin colaborarea cu ați membri ai comunității sau organizații locale.

2. Makerspaces

În ultimii ani, makerspaces sau spațiile de creație au luat cu asalt bibliotecile din întreaga lume. Makerspaces sunt niște spații fizice, amplasate în bibliotecă și special amenajate, unde utilizatorii pot experimenta și auto-dezvolta. Adulții se adună în aceste spații de creație pentru a crea idei noi și a utiliza instrumentele la care biblioteca le oferă acces liber și gratuit (imprimante 3D, echipament electronic etc.). Însă mai populare continuă să fie spațiile destinate pentru copii și adolescenți, unde acești pot confecționa diferite lucruri. Cu toate că

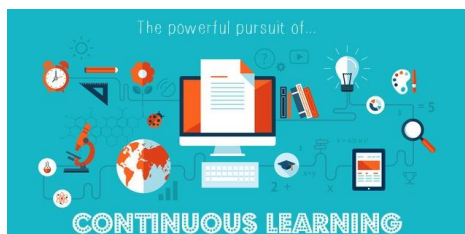
asemenea spații sunt găzduite și de alte instituții, cum ar fi școlile și centrele comunitare, totuși biblioteca este cel mai logic spațiu pentru a avea un makerspace.

3. Oportunități de împrumut extinse

Astăzi, bibliotecarii se confruntă cu percepția învechită (dar rezistentă) că bibliotecile se ocupă doar cu oferirea de împrumuturi. În timp ce împrumutul și colecțiile rămân unele dintre scopurile de bază ale bibliotecii, nu putem simplifica întreaga activitate a unei biblioteci la asta. Studiile arată că în bibliotecile din SUA cărțile electronice, muzica, filmele și alte resurse multimedia constituie o parte considerabilă a circulației din biblioteci. Dar cărțile electronice și software-urile nu sunt unicele bunuri pe care o bibliotecă le poate împrumuta – multe biblioteci oferă împrumut de tablete sau chiar aparate de măsurare a energiei electrice (biblioteca din Ann Harbor, statul Michigan) și elemente de decor interior.

4. Învățare pe durata întregii vieți

Bibliotecile nu se mai rezumă doar la depozitarea materialelor educaționale, ci acum, mai mult decât oricând, devin o parte activă a ecosistemului educațional al comunităților. Tot mai mulți adulți caută oportunități accesibile și ieftine de învățare – atât pentru dezvoltare profesională, cât și personală. Bibliotecile le vin în întâmpinare, oferind resurse și servicii de începere a unei cariere și angajare în câmpul muncii, lecții echivalente cu programul școlar de liceu, precum și programe de începere a unei afaceri.

5. Agenți pentru colaborare

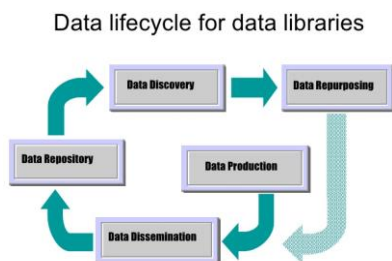
Câțiva ani în urmă, atunci când au apărut tehnologiile de citire a cărților electronice, mulți erau îngrijorați de faptul că vizitele la biblioteci vor scădea drastic. Un motiv important pentru care acest lucru nu s-a întâmplat este faptul că utilizatorii apreciază bibliotecile nu numai pentru colecțiile lor, și nici măcar pentru serviciile și programele pe care le oferă. De cele mai multe ori, utilizatorii vin la bibliotecă pur și simplu pentru a fi cu alte persoane. Caricatura bine-cunoscută a unui bibliotecar care le spune vizitatorilor să păstreze liniștea în bibliotecă este atât de departe deja de realitate. Astăzi, bibliotecile publice sunt unele dintre cele mai bune locuri pentru socializare, devenind astfel agenți pentru colaborare.

6. Noi frontiere ale consultației la bibliotecă

Consultațiile pe care bibliotecarii le oferă vizitatorilor joacă un rol important în determinarea valorii bibliotecii pentru comunitate. De multe ori însă vizitatorii nu se simt confortabil să se apropie de bibliotecar pentru a-i cere sfatul – mai ales în cazul unor subiecte mai sensibile sau personale; iar pentru tineri în special nu este tentantă ideea de a merge la bibliotecă pentru a cere ajutor. Din fericire, oportunitățile tehnologice pe care le oferă era digitală ne ajută să trecem peste aceste bariere: acum, utilizatorii se pot consulta sau cere sfatul bibliotecarului prin intermediul e-mailului și mesajelor scrise de tip chat, sms etc.

7. Importanța datelor

Uneori mai putem auzi bibliotecarii veterani spunând că înainte valoarea bibliotecii în comunitate era înțeleasă de la sine și nu era nevoie ca bibliotecarii să justifice bugetele și cheltuielile. Adevărul este că asemenea timpuri nu au existat, pentru că cetățenii și plătitorii de impozite au avut mereu nevoie să știe ce face biblioteca, iar bibliotecarii recurgeau la date pentru a-și argumenta importanța. Ceea ce este adevărat e că acum colectarea intenționată a datelor și analiza acestora este mai importantă ca oricând, ceea ce se explică pe de o parte prin necesitatea bibliotecilor de a-și argumenta relevanța într-o eră a internetului și dispozitivelor electronice, iar pe de altă parte, prin accesibilitatea și ușurința cu care datele pot fi colectate cu ajutorul tehnologiei avansate. În prezent, este mult mai ușor de a duce contul vizitatorilor care trec pragul bibliotecii anual sau de a măsura impactul activității acesteia.

8. Reevaluarea necesității vizitatorilor de a avea un „spațiu liniștit”

Cu toate că bibliotecile moderne sunt locurile perfecte pentru socializare și găzduiesc spații special amenajate pentru acest scop, totuși o mare parte a oamenilor contează să găsească la bibliotecă un „spațiu liniștit” unde să poată învăța. Din acest motiv, bibliotecile încearcă să asigure o bună amenajare a spațiului, încercând să separe zonele aglomerate și gălăgioase (de exemplu, zonele de makerspace) de cele destinate studiului (de exemplu, sălile cu computere). Acest lucru poate fi făcut destul de simplu, spre exemplu prin simpla rearanjare a mobilierului

– în timp ce mesele mari sunt potrivite pentru spațiile colaborative unde oamenii pot discuta, pe când mesele mici sunt mai potrivite pentru lucrul individual, fiind amplasate în așa-zisele spații liniștite.

9. Mai multe (și variate) cluburi de lectură în comunitate

Programele sau cluburile de lectură în comunitate constau în oferirea spre citire a unui anumit titlu (o carte pentru întreaga comunitate) și organizarea unor dezbateri, discuții panel, vizionare de filme pe marginea acestei cărți sau chiar întâlniri cu autorii. Pe lângă promovarea lecturii propriu-zise, aceste cluburi urmăresc consolidarea legăturii dintre membrii comunității. În SUA, bibliotecarii implică și sponsori sau afaceri locale în organizarea acestor cluburi, ceea ce asigură durabilitatea financiară a acestora, dar și posibilitatea pentru cetățeni de a stabili noi parteneriate.

10. Acces pentru minorități etnice

Ținând cont de situația actuală la nivel internațional, în SUA bibliotecile devin din ce în ce mai deschise pentru imigranți și reprezentanții minorităților etnice, oferind cursuri de învățare a limbii engleze, asistență pentru angajarea în câmpul muncii, seminare educative etc.

11. Includerea elementelor de joc în activități

Alături de alte instituții educaționale, bibliotecile încep să adopte un mod de joc în activitatea sa, ceea ce presupune includerea elementelor de joc (punerea unor scopuri sau obiective, evaluarea și aprecierea în baza unui sistem de puncte, lucru în echipe și competiție) în activitățile / sarcinile non-recreaționale. Cele mai bune exemple în acest sens sunt tutorialele și activitățile de orientare. Spre exemplu, bibliotecile Colegiului Dartmouth și a Universității de Stat din Oregon a creat niște provocări, prin intermediul cărora studenții se pot familiariza cu colecțiile, serviciile și

platformele online ale bibliotecilor. Chiar dacă aceste instruirii sunt mai complicate de realizat și necesită mai mult timp, totuși ele au rezultate mult mai bune comparativ cu metodele tradiționale. Un asemenea model este eficient mai ales în cadrul activităților de vară pe care le organizează bibliotecile.

12. Biblioteci Pop-Up sau mobile

O altă modalitate eficientă de a atrage la bibliotecă utilizatori noi și mai ales tineri sunt bibliotecile mobile. Dacă combinarea elementelor de joc în activitatea bibliotecii vă pare complicată, atunci organizarea unei biblioteci mobile este extrem de simplă. Tot de ce aveți nevoie este un bibliotecar comunicativ și pregătit, un partener dispus să vă ajute, niște cărți sau alte tipuri de materiale și un mijloc de a le transporta. Cele mai bune locuri pentru amplasarea bibliotecilor mobile sunt școlile, parcurile, muzeele, centrele localităților și orice altă locație aglomerată din localitate. În mod ideal, bibliotecarul trebuie să fie pasionat de activitatea bibliotecii și să poată transmite mesajul cheie al acesteia, fiind înarmat și cu broșuri sau pliante informative despre serviciile, instruirile, cursurile și celelalte oferte ale bibliotecii.

13. Acces la bibliotecă 24/7

Utilizatorii din ziua de azi au nevoie să beneficieze de resursele bibliotecii peste programul de lucru de 8 ore al bibliotecii. Asta nu înseamnă însă că biblioteca trebuie să fie deschisă 24 ore, 7 zile pe săptămână,

sau că bibliotecarul trebuie să fie mereu la locul de muncă. O alternativă este accesul nelimitat la Wi-Fi – unele biblioteci din SUA au decis să lase coridoarele deschise pe parcursul nopții pentru ca utilizatorii care vin cu propriile laptop-uri sau smartphone-uri să poată intra și accesa Wi-Fi-ul. Unele biblioteci chiar au extins aria de acoperire a rețelelor Wi-Fi, astfel încât oamenii au conexiune și în parcurile din apropierea bibliotecilor. Pentru a oferi asistență non-stop, alte biblioteci au creat platforme de comunicare online, unde utilizatorii pot adresa întrebări la orice oră. Dacă aceste modalități sunt prea complicate pentru dvs., puteți promova bazele de date ale bibliotecii, conținuturi electronice și instrumente de învățare pe care utilizatorii să le acceseze de acasă.